

శ్రీ వైష్ణవ యజ్ఞోపవీత ధారణ క్రమం.

శ్రీమతీ రామానుజాయ నమః|శ్రీ క్రీష్ణాయ నమః|శ్రీ రామానుజ గురవే నమః.

ప్రాజ్ఞుఖ స్సన్ ఉపవిశ్య|

అచమనమ్| అచ్యుతాయ నమః|అనంతాయ నమః|గోవిందాయ నమః|

కేశవాయ నమః (బొటన వ్రేలితో కుడి దవడ)|నారాయణాయ నమః (బొటన వ్రేలితో ఎడమ దవడ)|మాధవాయ నమః (ఊంగరపు వ్రేలితో కుడి కన్ను)|గోవిందాయ నమః (ఊంగరపు వ్రేలితో ఎడమ కన్ను)|విష్ణవే నమః (చూపుడు వ్రేలితో కుడి ముక్కు)|మధుసూదనాయ నమః (చూపుడు వ్రేలితో ఎడమ ముక్కు)|త్రివిక్రమాయ నమః (చిటికెన వ్రేలితో కుడి చెవి)|వామనాయ నమః (చిటికెన వ్రేలితో ఎడమ చెవి)|శ్రీధరాయ నమః (మధ్య వ్రేలితో కుడి భుజము)|హృషీకేశాయ నమః (మధ్య వ్రేలితో ఎడమ భుజము)|పద్మనాభాయ నమః (అరచేతితో కుక్కి)|దామోదరాయ నమః (అరచేతితో శిరస్సు) తాకవలెను|

ప్రాణాయామమ్|

ఓం భూః|ఓం భువః|ఓం సువః|ఓం మహాః|ఓం జనః|ఓం తపః|ఓగుం సత్యం|ఓం తత్స వితుర్వరేణ్యం|ఓంభరో దేవస్య ధీమహి|
ధియోయోనః ప్రచోదయాత్|ఓమాపో జ్యోతిరసోఽమృతం బ్రహ్మ భూర్భువః|||ద్విః ||

శ్లో||శుక్లాంబరధరం విష్ణుం శశివర్ణం చతుర్భుజం|ప్రసన్నవదనం ధ్యాయేత్ సర్వ విఘ్నోపశాంతయే||

శ్లో||యస్య ద్వీరద వక్త్రాద్యాః పారిషద్యాః పరశ్శతం|విఘ్నం నిఘ్నంతి సతతం విష్వక్సేనం తమాశ్రయే||

సంకల్పమ్|

ఓం శ్రీ గోవింద గోవింద గోవింద|అస్య శ్రీ భగవతో మహాపురుషస్య|శ్రీమహా విష్ణో రాజ్ఞయా|ప్రవర్తమానస్య|అద్య బ్రహ్మణః|ద్వితీయ పరార్థే|శ్వేతవరాహ కల్పే|వైవస్వత మన్వంతరే|కలియుగే|ప్రథమ పాదే|జంబూ ద్వీపే|భరత వర్షే|భరత ఖండే|

[అమెరికా దేశే|క్రౌంచ ద్వీపే|రమణక వర్షే|ఐంద్ర ఖండే|ప్రశాంత సాగరే|పుష్కర క్షేత్రే|రాకీ మెకిన్లీ పర్వతయో ర్మధ్య ప్రదేశే|మిసిసిప్పీ,

మిస్సోరీ, ఇత్యాది అనేక షోడశ జీవ నదీనాం సమీప స్థిత సమస్త దేవతా, గో, బ్రాహ్మణ, హరి, గురు, చరణారవింద సన్నిధౌ]

శకాభే|మేరో ర్దక్షిణ పార్శ్వే అస్మిన్ వర్తమాన వ్యవహారిక ప్రభవాది షష్ఠి సంవత్సరాణామ్ మధ్యే-----నామ సంవత్సరే-----

ఆయనే-----ఋతౌ-----మాసే-----పక్షేద్య-----శుభ తిధౌ|వాసరః-----వాసర యుక్తాయాం-----నక్షత్ర యుక్తాయాం|

శుభ యోగ|శుభ కరణ|ఏవం గుణ విశేషణ విశిష్టాయాం|అస్యాం-----శుభ తిధౌ|శ్రీ భగవదాజ్ఞాయా భగవత్కౌంకర్య రూపం|శ్రౌత|

స్మార్త|నిత్య కర్మాఽనుష్ఠాన యోగ్యతా సిద్ధ్యఽర్థం|బ్రహ్మతేజోఽభి వృద్ధ్యఽర్థం చ యజ్ఞోపవీత ధారణం కరిష్యే|

పునః ప్రాణాయామమ్| ఓం భూః|ఓం భువః|ఓం సువః|ఓం మహాః|ఓం జనః|ఓం తపః|ఓగుం సత్యం|ఓం తత్స వితుర్వరేణ్యం|భర్తో

దేవస్య ధీమహి|ధియోయోనః ప్రచోదయాత్|ఓమాపో జ్యోతిరసోఽమృతం బ్రహ్మ భూర్భువః|||ద్విః ||

ఓం పూర్వోక్త ఏవం గుణ విశేషణ విశిష్టాయాం అస్యాం-----శుభ తిధౌ శ్రీ భగవదాజ్ఞాయా భగవత్కౌంకర్య రూపం|శ్రౌత|

స్మార్త|నిత్య కర్మాఽనుష్ఠాన యోగ్యతా సిద్ధ్యఽర్థం|బ్రహ్మతేజోఽభి వృద్ధ్యఽర్థం చ యజ్ఞోపవీత ధారణం కరిష్యే|

బ్రహ్మచారిణాం ఏక మేవ గృహస్థానాం ద్వై గృహీత్వా|గ్రంథి భాగం హరిద్రాచూర్ణే వా శ్రీచూర్ణే వా ఆలేప్య|ఏకం యజ్ఞోపవీతం,

అధోముఖ సవ్య హస్త, ఊర్ధ్వముఖ దక్షిణ హస్త, సక్రమ గ్రంథినా గ్రాహిన్|నిమ్ను లిఖిత మంత్రాన్ ఉచ్చరన్ ధారయేత్|

మంత్రం | ఓం యజ్ఞోపవీత దారణ మంత్రస్య, బ్రహ్మా, ఋషిః ఇతి దక్షిణ హస్తేన శిరః స్పృశేత్ | అనుష్ఠుప్ చందః ఇతి దక్షిణ హస్తేన అధరం స్పృశేత్ | వేదాఽస్యోవాదేవతా దక్షిణ హస్తేన ఉరోభాగం స్పృశేత్ |

యజ్ఞోపవీతం పరమం పవిత్రం, ప్రజాపతేః యత్ సహజం పురస్తాత్ | ఆయుష్య మగ్ర్యం ప్రతిముంచ శుభ్రం, యజ్ఞోపవీతం, బలం మస్తు తేజః | | ఓం | | ఇతి యజ్ఞోపవీతం ధృత్వా |

బ్రహ్మచారి ఏక యజ్ఞోపవీత మేవ ధృత్వా, తదుపరి ##నిమ్న లిఖిత ప్రకారే గృహస్థై రివ జపాదికాన్ కుర్వాత్ |

అద్య గృహస్థానాం తు ద్వితీయ యజ్ఞోపవీత దారణం |

పునః ప్రాణాయామమ్ | ఓం భూః | ఓం భువః | ఓం సువః | ఓం మహాః | ఓం జనః | ఓం తపః | ఓం గుం సత్యం | ఓం తత్స వితుర్వరేణ్యం | భర్గో దేవస్య దీమహి | ధియోయోనః ప్రచోదయాత్ | ఓమాపో జ్యోతిరసోఽమృతం బ్రహ్మ భూర్భువస్సువరో | మ ఓం పూర్వోక్త ఏవం గుణ విశేషణ విశిష్టాయాం అస్యాం-----శుభ తిథౌ శ్రీ భగవదాజ్ఞాయా భగవత్క్రింకర్య రూపం | గార్హస్థ్యాఽర్థం ద్వితీయ యజ్ఞోపవీత దారణం కరిష్యేతి సంకల్ప్య |

పూర్వవత్ ద్వితీయ యజ్ఞోపవీతం హస్తా గ్రాహిన్ మంత్రం ఉచ్చరన్ దారయేత్ |

మంత్రం | ఓం యజ్ఞోపవీత దారణ మంత్రస్య, బ్రహ్మా, ఋషిః ఇతి దక్షిణ హస్తేన శిరః స్పృశేత్ | అనుష్ఠుప్ చందః దక్షిణ హస్తేన అధరం స్పృశేత్ | వేదాఽస్యోవాదేవతా దక్షిణ హస్తేన ఉరోభాగం స్పృశేత్ |

యజ్ఞోపవీతం పరమం పవిత్రం, ప్రజాపతేః యత్ సహజం పురస్తాత్ | ఆయుష్య మగ్ర్యం ప్రతిముంచ శుభ్రం, యజ్ఞోపవీతం, బలం మస్తు తేజః | | ఓం | | ఇతి యజ్ఞోపవీతం ధృత్వా |

##అతః పరం బ్రహ్మచారిణాం, గృహస్థానాం చ సమానం |

పునః ఆచమనమ్ | అచ్యుతాయ నమః | అనంతాయ నమః | గోవిందాయ నమః |

కేశవాయ నమః | నారాయణాయ నమః | మాధవాయ నమః | గోవిందాయ నమః | విష్ణవే నమః | మధుసూదనాయ నమః | త్రివిక్రమాయ నమః | వామనాయ నమః | శ్రీధరాయ నమః | హృషీ కేశాయ నమః | పద్మనాభాయ నమః | దామోదరాయ నమః |

ఓం భూః | ఓం భువః | ఓం సువః | ఓం మహాః | ఓం జనః | ఓం తపః | ఓం గుం సత్యం | ఓం తత్స వితుర్వరేణ్యం | భర్గో దేవస్య దీమహి | ధియోయోనః ప్రచోదయాత్ | ఓమాపో జ్యోతిరసోఽమృతం బ్రహ్మ భూర్భువస్సువరో | (దశ వారం జపిత్వా)

పునః ప్రాణాయామమ్ | ఓం భూః | ఓం భువః | ఓం సువః | ఓం మహాః | ఓం జనః | ఓం తపః | ఓం గుం సత్యం | ఓం తత్స వితుర్వరేణ్యం | ఓం భర్గో దేవస్య దీమహి | ధియోయోనః ప్రచోదయాత్ | ఓమాపో జ్యోతిరసోఽమృతం బ్రహ్మ భూర్భువస్సువరో |

దక్షిణ హస్తేన శిరః స్పృశన్ | ఆయాత్స్విత్వనువాకస్య వామదేవ ఋషిః |

దక్షిణ హస్తేన అధరం స్పృశన్ | అనుష్ఠుప్ చందః |

దక్షిణ హస్తేన ఉరోభాగం స్పృశన్ | గాయత్రీ దేవతా |

అంజలిం కుర్వన్ జపేత్ | ఆయాతు వరదా దేవీ అక్షరం బ్రహ్మ సమ్మితం | గాయత్రీం చందసాం మాతేదం బ్రహ్మ జపస్వనః | ఓజోఽసి | సహోఽసి | బలమఽసి | బ్రాజోఽసి | దేవానాం ధామ నామాఽసి |

ఉభయోః పాణి తలా సంశ్రయిత్వా, స్వ దిశి పరివర్తయన్ జపేత్ | విశ్వమఽసి విశ్వాయుః | సర్వమఽసి సర్వాయుః | అభిభూరో గాయత్రీం ఆవాహయామి | సావిత్రీం ఆవాహయామి | సరస్వతీం ఆవాహయామి |

దక్షిణ హస్తేన శిరః స్పృశన్ వదేత్ | సావిత్ర్యా ఋషిః విశ్వామిత్రః |

దక్షిణ హస్తేన అధరం స్పృశన్ వదేత్ | నిచుర్ గాయత్రీ చందః |

దక్షిణ హస్తేన ఉరోభాగం స్పృశన్ వదేత్ | సవితా దేవతా |

తతః గాయత్రీ జపం కుర్యాత్ | ఓం భూర్భువస్సువః | ఓం తత్సవితుర్వరేణ్యం | ఓం బర్హో దేవస్య ధీమహి | ధియోయోనః ప్రచోద
యాత్ | అష్టోత్తర శతం (108), సమయాభావే అష్టా వింశతి 28 వా కర్తవ్యం |

అనంతరం గాయత్రీ ఉద్యాసనం |

పునః ప్రాణాయామం | ఓం భూః | ఓం భువః | ఓం సువః | ఓం మహాః | ఓం జనః | ఓం తపః | ఓం గుం సత్యం | ఓం తత్సవితుర్వరేణ్యం | ఓం
బర్హో దేవస్య ధీమహి | ధియోయోనః ప్రచోదయాత్ | ఓం మాషో జ్యోతీరసోఽమృతం బ్రహ్మ భూర్భువస్సువరో | శ్రీ భగవదా జ్ఞయా
భగవత్కౌంకర్య రూపం |

ప్రాతః | ప్రాతః సంద్యోపస్థానం కరిష్యే |

తతః ఉత్థాయ అంజలిం బద్ధ్యా జపేత్ |

ఉత్తమే శిఖరే దేవి భూమ్యాం పర్వత మూర్ధని | బ్రాహ్మణేభ్యోఽభ్యను జ్ఞానం గచ్ఛ దేవి యథా సుఖం | ఆదిత్య నావ మారోక్షం
పూర్ణం అపరిపాదినీం | అచ్ఛిద్రాం పారయిష్ఠం శతారిత్రాం స్వస్తయే | ఓం నమ ఆదిత్యాయ నమ ఆదిత్యాయ నమ ఆదిత్యాయ |
ఉద్యంతం త్వాదిత్యానూదీయాంసం |

సంద్యాయై నమః (ప్రాచీం నమస్కృత్య) | సావిత్రియై నమః (దక్షిణం నమస్కృత్య) | గాయత్రియై నమః (ప్రతీచీం నమస్కృత్య) |
సరస్వత్యై నమః (ఉదీచీం నమస్కృత్య) | సర్వాభ్యో దేవతాభ్యో నమో నమః | కామోఽకార్షీన్ మన్యు రఽకార్షీన్ నమో నమః ||
అభివాదయే | అంగీరసం | బార్హస్పత్యం | భారద్వాజ | త్రయార్షేయం | ప్రవరాన్విత | భారద్వాజ గోత్రః | ద్రాహ్యోయణ సూత్రః | శ్రీసామ శాఖా
ఽధ్యాయీ | ----- శర్మాహం అస్మి భోః || (ఇతి భారద్వాజ గోత్రాణాం) ఇతరాః తత్తన్ గోత్రాఽనుసారం వదేత్ |

త త్తన్ దిశి తత్తన్ భూతాని దేవతాం అంజలిం కుర్వన్ ఉచ్ఛరేత్ |

ప్రాచ్యై దిశే నమః | దక్షిణాయై దిశే నమః | ప్రతీచ్యై దిశే నమః | ఉదీచ్యై దిశే నమః |

ఉర్ధ్వాయనమః | అధరాయ నమః | అంతరిక్షాయ నమః | భూమ్యై నమః | బ్రహ్మణే నమః | విష్ణవే నమః |

అంజల్యా |

ఋతగ్ం సత్యం పరంబ్రహ్మ పురుషం కృష్ణ పింగళం |

ఉర్ధ్వరేతం విరూపాక్షం విశ్వరూపాయవై నమః || శ్రీ విశ్వరూపాయ వైన్నమో న్నమ ఇతి | ఓం న్నమ సవిత్రి జగదేక చక్రుషే |
జగత్స్వసూతి, స్థితి, నాశ, హేతవే | త్రయీ మయాయ, త్రి గుణాత్మ ధారిణీ | విరించి నారాయణ శంకరాత్మనే | ద్వేయ స్సదా,
సవిత్త మండల మధ్య వర్తి, శ్రీమన్నారాయణ, సరసిజాసన సన్నివిష్టః | కేయూరవాన్ | మకర కుండలవాన్ | కిరీటి | హారి | హిరణ్మయ
వపుః | దృత శంఖ చక్రః | శ్రీ శంఖ చక్ర గదా పాణే, శ్రీమద్వారకా నిలయాఽచ్యుత | గోవింద పుండరీకాక్ష రక్ష మాం శరణాగతం |
ఆకాశాత్పతితం లోయం యథా గచ్ఛతి సాగరం | సర్వ దేవ నమస్కారః కేశవం ప్రతి గచ్ఛతి ||

శ్రీ కేశవం ప్రతిగచ్ఛత్యోం నమోన్నమః ||

అభివాదయే | అంగీరసం | బార్హస్పత్యం | భారద్వాజ | త్రయార్షేయం | ప్రవరాన్విత | భారద్వాజ గోత్రః | ద్రాహ్యోయణ సూత్రః | శ్రీసామ
శాఖాధ్యాయీ | ----- శర్మాహం అస్మి భోః || (ఇతి భారద్వాజ గోత్రాణాం) ఇతరాః తత్తన్ గోత్రాఽనుసారం వదేత్ |

సాష్టాంగ నమస్కారం కృత్వా |

శ్రీకృష్ణాయ నమః | ఇతి ద్వాదశ వారం జపేత్ |

జర్ణ ఉపవీత విసర్జన మంత్రం |

ఉపవీతం భిన్న తంతుం జర్ణం కశ్మల దూషితం | విస్పృజామి మయా సమ్యక్ దురితం మోచయంతు మాం ||

